

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၁၅၃)

အပြစ်တင်ခြင်း

နှင့်

တုံ့ရုံခြင်း

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မေတ္တာဒါနကုသိုလ်ရှင်

ဦးဘဖိုး + ဒေါ်အုန်းကြည် (ပရဆေးဆိုင်)

မိသားစု

ဦးရွှေဟန် + ဒေါ်စောကြည်

အောင်ဇေယျ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း မိသားစု

ဦးခင်မောင်ထွေး + ဒေါ်မေမြင့်သိန်း

မိသားစု

နတ်လူသာဓုခေါ်စေသော်

အောင်ဇေယျ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း

အမှတ်(၁၅၂)၊ (၂၂)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း ၀၁-၃၈၄၁၉၃

ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

အပြစ်တင်ခြင်း နှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း

တရားစာအုပ်များကို
ဓမ္မစာပေ အလှူငွေဖြင့်
ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေသည်

အပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၇-နှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၅-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ ၂၀၁၄-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၉)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ အမှတ်(၁၀) ရပ်ကွက်၊ (၃၁)လမ်းအလယ်ဘလောက်၊ ဓမ္မမဏ္ဍပ်အတွင်း ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သည့် (၃၁) လမ်း မိသားစုတို့၏ ပဉ္စမအကြိမ် ဓမ္မပူဇော်၊ ဓမ္မသဘင်ပွဲ၌ ဟောကြားအပ်သော 'အပြစ်တင်ခြင်း နှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း' အကြောင်း တရားဒေသနာတော်။

အပြစ်တင်ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဆိုတာ လူတွေ အလွယ်တကူ လုပ်လေ့လုပ်ထရှိတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ အပြစ်တင်တာ ကဲ့ရဲ့တာဟာ အလွန်လွယ်တယ်ပေါ့။ လူတွေဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အပြစ်တင် ကဲ့ရဲ့သမှု ပြုကြတယ်။ အဲဒီ အပြစ်တင်ခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဟာ နေရာတိုင်းမှာ ကောင်းသလားဆိုရင် မကောင်းတာများတယ်။ အပြစ်တင်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြစ်တင်

တာတို့၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကဲ့ရဲ့တာကတော့ မှန်တယ်။ ဆရာသမားများက တပည့်တွေကို၊ မိဘများက သားသမီးတွေကို အပြစ်တင်တာတို့၊ ကဲ့ရဲ့တာတို့ လုပ်လေ့လုပ်ထ ရှိတယ်။ အပြစ်ပြင်ပြီး ဆုံးမတဲ့အနေနဲ့ အပြစ်တင်တယ်၊ ဆုံးမတဲ့အနေနဲ့ ကဲ့ရဲ့တယ်။ ဒါက လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်ဖြစ်တယ်။

ဘာကြောင့် လုပ်သင့်တာတုန်းဆိုရင် လူတွေ ဆိုတာ ကိုယ့်အပြစ် ကိုယ်မမြင်ကြဘူး၊ သူများအပြစ် သာ မြင်တတ်ကြတယ်။ မမြင်တဲ့အပြစ်ကို မြင်အောင် ပြောပြခြင်းဟာ အမှားအယွင်းတခုကို ပြုပြင်ပေးခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ အပြစ်တင်ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့် လူတစ်ဦးဟာ သူ့ကိုယ်သူ ပြုပြင်သွားနိုင်လို့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ကို ရနိုင်တယ်။ အဲဒီလို “အပြုသဘောဆောင်တဲ့ အပြစ် တင်ခြင်းနဲ့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမျိုး”ကို လုပ်သင့်တယ်ပေါ့။

သို့သော် လူတွေ လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်နေကြ တဲ့ အပြစ်တင်ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းက ကိုယ့်စိတ်နဲ့မတည့်လို့ လုပ်တာတွေက များတယ်။ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ အဆင်မသင့်လို့

လွယ်လွယ်နဲ့ အပြစ်တင်တတ်တယ်၊ လွယ်လွယ်နဲ့ ကဲ့ရဲ့ တတ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မရတတ်ဘူး။ ဒါ သတိထားဖို့ပေါ့နော်။

ဆိုပါစို့၊ မကဲ့ရဲ့ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကဲ့ရဲ့မိပြီ ဆိုရင် အဲဒီ ကဲ့ရဲ့မိတဲ့အပြစ်ဟာ ဆိုးဝါးတဲ့ အပြစ်တစ်ခု ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သတိထားရမယ်။ ‘ဝစီဘောဒ ထိတိုင်းရှု’ ဆိုတဲ့အတိုင်း နှုတ်က ပြောလိုက် တဲ့ စကားတစ်ခွန်းဟာ တဖက်သားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်သွားမယ်ဆိုရင် အပြောခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဂုဏ်သိက္ခာ ညစ်နွမ်းသလို ပြောသူကိုယ်တိုင်မှာ ကြီးလေးသော ဆိုးကျိုးကို ခံစားရတတ်တယ်။ လူတွေဟာ ကိုယ့်နှုတ် ကိုယ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုမရှိဘဲ လွယ်လွယ်ကူကူ ပြောတတ်ကြတယ်။ freedom of speech လွတ်လပ်စွာ ပြောတတ်ကြတယ်။ ပြောတဲ့စကားဟာ Defamation တဖက်သားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ညှိုးနွမ်းစေတယ်။

အဲဒီလိုပြောတဲ့အခါ အသရေဖျက်မှုနဲ့ တရားစွဲ ခံရတာတွေကော မရှိဘူးလားဆိုရင် ရှိတယ်။ အဲဒီတော့

ဘုန်းကြီးတို့တတွေ အပြစ်တင်တော့မယ်၊ ကဲ့ရဲ့တော့
 မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်လည်ဆန်းစစ်သင့်တယ်။
 အပြစ်တင်ထိုက်တာ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်တာ
 ဟုတ်ကဲ့လား၊ ငါ့စိတ်ထဲက မကြိုက်လို့ ပြောနေတာ
 လား။ တကယ်ကော ငါအပြစ်တင် ကဲ့ရဲ့လိုက်လို့
 ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကောင်းသွားမှာလား ဆိုတာတွေကအစ
 အလေးအနက်ထား ဆင်ခြင်ပြီးမှ လုပ်သင့်တယ်ပေါ့။

မဟုတ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် သူများကို အပြစ်တင်
 တာ၊ သူများကို ကဲ့ရဲ့တာဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ ပြန်ပြီး
 ကြီးမားတဲ့အပြစ်တစ်ခု ပြန်လည်ကျရောက်တတ်တယ်။
 ဒါကို အလွန်သတိထားစရာ ကောင်းတာပေါ့။ လောက
 လူတွေဟာ အပြစ်တင်တာကို လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်
 တတ်တယ်။

လူတိုင်းလူတိုင်းရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ နှုတ်ကို
 စောင့်စည်းခြင်း၊ အပြောအဆို စည်းကမ်းချက်ထားခြင်း
 ဟာ အင်မတန်မှတန်ဖိုးရှိတယ်။ လူ့လောကမှာ အလုပ်
 ဆိုတာ နှုတ်နဲ့ပြောတာရယ်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်

လုပ်တာရယ် ဒီနှစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီလို နှုတ်နဲ့ပြော၊
ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ခြင်းကို အမှားအယွင်း မရှိ
အောင် သတိထားပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ကြရမယ်။

ပြစ်တင်မှု၊ ကဲ့ရဲ့မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူတစ်ပါးရဲ့
အပြစ်ကို ရှုမြင်တာဟာ ရှုမြင်တိုင်း ကောင်းသလား၊
ကဲ့ရဲ့တာဟာ ကဲ့ရဲ့တိုင်း ကောင်းသလား။ မကောင်း
တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဟော
ထားတယ်။

‘ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ

နိစ္စံ ဥဇ္ဈာန သညိနော’

“သူတစ်ပါးအပြစ်ကို ရှုမြင်တတ်တဲ့၊ အမြဲပင်
ကဲ့ရဲ့ဖို့ အလေ့အကျင့်ရနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ . . .”

လောကလူတွေဟာ ကိုယ်နဲ့ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်
မှာကြည့်ရင် ဘယ်သူကဖြင့် ဘာလုပ်တာပဲ၊ ဘယ်သူ
ကဖြင့် ဘာပြောတာပဲ ဆိုပြီးတော့ တဖက်သားကို

Blame လုပ်ဖို့ပဲ စဉ်းစားတာ များတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုလည်း အဲဒီအကျင့်စရိုက် ရှိမယ်ဆိုရင် ဒီ အကျင့် စရိုက်ကို ပြုပြင်ဖို့ လိုအပ်တယ်ပေါ့။ သူများကို Blame မလုပ်ပါနဲ့၊ ကိုယ့်အပြစ်ကိုပဲ ကိုယ်ကြည့်ပါ။ သူများ အပြစ်ကို မကြည့်ပါနဲ့လို့ ဆိုလိုတယ်။

ပရဝဇ္ဇ ဆိုတာ သူတစ်ပါးရဲ့ အပြစ်ကို၊ အနုပဿိဿ အမြဲမပြတ် စောင့်ကြည့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူများကို အပြစ်တင်ချင်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူများအပြစ်ကို ရှာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီလို အပြစ်ရှာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘာဖြစ်တတ်သလဲ။ ‘အာသဝါ တဿ ဝဗန္ဓိ’ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်တွေ၊ အာသဝတရား တွေ မပြတ်စီးဝင်လာတယ်။

အဘိဓမ္မာမှာ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ ဒီသုံးခု ကို အာသဝလို့ ခေါ်ပေမယ်လို့ အာသဝဆိုတာ မိမိရဲ့ သန္တာန်မှာ မပြတ်စီးဝင်နေတဲ့ သို့မဟုတ် သံသရာမှာ ကြာရှည်လှတဲ့ စိတ်အစဉ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့၊ ဖြစ်ပေါ် လာတတ်တဲ့ တရားဆိုးတွေလို့ဆိုတယ်။ အဲဒီတရားဆိုး

တွေ တိုးလာလိမ့်မယ်။ သူများအပြစ်မြင်ရင် အာသဝ
ဆိုတဲ့ ကိလေသာတရားဆိုးတွေ ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ တိုးလာ
လိမ့်မယ်။ အပြစ်တွေ ကိုယ့်မှာတိုးလာတာ၊ “ကိုယ်မြင်
တာက သူများအပြစ်၊ ဖြစ်တာက ကိုယ့်မှာ အကုသိုလ်”
နော်။ ဒီလိုဖြစ်တတ်တယ်ဆိုတာကို သတိထားဖို့ လိုအပ်
တယ်။

‘နိစ္စံ ဥဇ္ဈာန သညီနော’ တဲ့၊ အမြဲတမ်း
လူတစ်ယောက်ကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူများ
အပြစ်ကို မြင်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတယ်။ အပြစ်မြင်ခြင်းနဲ့
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းဆိုတာ တွဲဖက်ပြီးလာတာ။ ဒါကြောင့်မို့
အပြစ်မြင်တာရယ်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတာရယ် အဲဒီနှစ်ခု
လုပ်နေပြီဆိုလို့ရှိရင် လုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ‘အာသဝါ တဿ
ဝဗန္တိ’ - အာသဝတရားတွေ တိုးတက်များပြားလာ
နိုင်တယ်။

တနည်းအားဖြင့် အာသဝဆိုတာ ဘေးရန်ကို
လည်းခေါ်တယ်။ ဘေးရန်တွေ တိုးတက်များပြားလာ
နိုင်တယ်။ ‘အာရာ သော အာသဝက္ခယာ’၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်

မျိုးဟာ အာသဝက္ခယ လို့ဆိုတဲ့ ဘေးရန်ကင်းတဲ့ သို့မဟုတ် ကိလေသာတွေ ကုန်ငြိမ်းသွားတဲ့ အရဟတ္တ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အဆင့်မြင့်တဲ့တရားတွေမှ ဝေးတယ် လို့ ဒီလိုပြောတာ၊ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝေးနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် သူများအပြစ်ကို ရှုမြင်တတ်တဲ့ အကျင့်၊ သူများကို အပြစ်တင်တတ်တဲ့အကျင့်၊ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချတတ်တဲ့အကျင့်မျိုးကို ကိုယ့်သန္တာန်မှာ မမွေးမြူ သင့်ဘူး။ အပြစ်မတင်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြစ်တင် တယ်၊ မရှုတ်ချထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုတ်ချတယ်ဆိုလို့ရှိရင် တော်တော်ကြီးမားတဲ့ အပြစ်တွေကို ခံရတယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က “နှုတ်နဲ့ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို ဆည်းပူးခြင်း”လို့ မိန့်တယ်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တုန်းက ကောကာ- လိကဆိုတဲ့ရဟန်းဟာ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် တို့ကို အပြစ်တင်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတယ်။ အပြစ်မြင်ပြီး ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချရုံတင် မကဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားကို လာ လျှောက်တယ်။ “သာရိပုတ္တရာတို့၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ဆိုတာ

လူယုတ်တွေ”လို့။ ပါပိစ္ဆ-အောက်တန်းကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ရှိတယ်လို့ ဘုရားကို လာတိုင်တောတာ။

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက သူ့ကို သနားလို့ “မပြောနဲ့၊ မပြောနဲ့။ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ အပေါ်မှာ စိတ်ကို ကြည်အောင်ထား၊ သူတို့အပေါ် မပြစ်မှားနဲ့”လို့ ဆုံးမတော်မူတယ်။ မရဘူး။ ဇွတ်ပြောတယ်။ မြတ်စွာဘုရားစကား နားမထောင်ဘူး။ ဟိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေက အင်မတန်မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ။ အပြစ်ဆိုတာ ကြံဖန်တင်လို့ ရတယ်။ အဲဒီတော့ ကြံဖန်ပြီးတော့ သူ အပြစ်ပြောတာဟာ အင်မတန် မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပြောမိတဲ့အခါ ဘာနဲ့ဥပမာ တူတုန်းဆိုရင် ကျောက်တုံးကြီးကို ခေါင်းနဲ့ဆောင့်သလိုပဲ၊ ကိုယ်ပဲခံရတာ။

အဲဒီ ကောကာလိကရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရား စကား နားမထောင်ဘဲ ဘုရားရှေ့ကလည်း ထသွားပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းပေါက် ရောက်တဲ့အခါမှာ တစ်ကိုယ်လုံး အဖုအပိန့်တွေ ထလာပြီး အဲဒီနားမှာပဲ လဲတယ်။

တစ်ကိုယ်လုံး အဖုတွေ အပိန့်တွေ ထတယ်။ အခုခေတ် ဆရာဝန်တွေနဲ့ တွေ့ရင်တော့ အဲဒါ allergic ဖြစ်တာလို့ ပြောကောင်း ပြောလိမ့်မယ်။ အဖုအပိန့်တွေ ထတာ တဖြည်းဖြည်း ကြီးကြီး ကြီးကြီးလာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ကြီးမားတဲ့ အနာကြီးတွေဖြစ်ပြီး သေပွဲဝင်သွားရတယ်။ သေတဲ့အခါမှာ သက်တမ်းကြာရှည်လှတဲ့ ပဒုမငရဲ မှာ ငရဲခံရတယ်။

ဒါ ကြည့်နော်၊ အပြစ်မတင်ထိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြစ်တင်တယ်၊ Blame လုပ်တယ်၊ မရှုတ်ချထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုတ်ချတယ်။ အဲဒီ အကုသိုလ်ဟာ ပုဂ္ဂိုလ် အလိုက် အလွန်ကြီးမားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဆုံးမတာ။ အဲဒီ အဆုံးအမတွေကို ဘုန်းကြီး တို့တတွေ မှတ်သားနာယူထားဖို့ လိုအပ်တယ်။ ဒါဟာ ကိုယ့်ရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ လွယ်လွယ်နဲ့ လုပ်မိတတ်လို့ ပြောတာ။

‘ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊
 နိစ္စံ ဥဇ္ဈာန သညိန္ဒော။
 အာသဝါ တဿ ဝဇ္ဇန္တိ၊
 အာရာ သော အာသဝက္ခယာ’

“သူများကို အပြစ်တင်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အာသဝတရားတွေကို ဖြစ်ပွားပြီးတော့ အာသဝတရားချုပ်ငြိမ်းရာ အရဟတ္တ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ထူးမြတ်တဲ့တရားဓမ္မတွေမှ ကင်းဝေး လိမ့်မယ်”လို့ မြတ်စွာဘုရားက သတိပေးထားတယ် နော်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အကျိုးမရှိတဲ့အလုပ်မလုပ်မိအောင် အကျိုးမရှိရုံတင် မကဘူး၊ အပြစ်ကြီးတဲ့ အလုပ်မျိုး မလုပ်မိအောင် သတိထားကြရမယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ဆိုတာ အပြင်ပန်း က ကြည့်လို့မရဘူး။ အပြင်ပန်းက ကြည့်ပြီး ကဲ့ရဲ့ အပြစ်တင်မိလို့ရှိရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အတွင်းမှာရှိတဲ့ အရည် အချင်းကြောင့် မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေရင် ကဲ့ရဲ့သူ

ဒုက္ခရောက်သွားနိုင်တယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘယ်သူ့ကိုမှ အပြစ်တင်ဖို့ မကြိုးစားလေနဲ့၊ ဘယ်သူ့ကိုမှ ရှုတ်ချဖို့ မကြိုးစားလေနဲ့၊ ဒီလိုဆိုတာပေါ့နော်။

မြတ်စွာဘုရားက ဆုံးမတယ်-

‘န ပရေသံ ဝိလောမာနိ၊
န ပရေသံ ကတာကတံ’

အရပ်ထဲမှာ နေကြတယ်၊ မိသားစုဘဝမှာ နေကြတယ်၊ ဆွေတွေမျိုးတွေနဲ့ နေကြတယ်၊ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ နေကြတယ်၊ အဲဒီလို နေတဲ့အခါမှာတဲ့ “သူတစ်ပါးရဲ့ မတော်မလျော်တဲ့ အပြောအဆို လုပ်ရပ်တွေကို ကြည့်မနေနဲ့။” ဘယ်သူ့ကဖြင့် ဘာလုပ်တာပဲ၊ ဘယ်သူ့ကဖြင့် ဘာပြောတာ၊ မသင့်တော်တဲ့ အလုပ်၊ သူများလုပ်တာတွေကို ကြည့်မနေနဲ့နော်။ သွားပြီးတော့ ဝေဖန်မနေနဲ့လို့ ဆိုတာပေါ့နော်။

ဝိလောမ ဆိုတာ မတော်မလျော်တဲ့ အပြော၊ မတော်မလျော်တဲ့ လုပ်ရပ်၊ သူတပါးတွေရဲ့ မတော်မလျော်တဲ့ အပြော၊ မတော်မလျော်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ကြည့်မနေနဲ့။ “န ပရေသံ ကတာကတံ- သူတို့ လုပ်တယ်၊ မလုပ်ဘူးဆိုတာတွေကို သွားပြီးတော့ သူများရဲ့ လုပ်မလုပ် ဆိုတာကို ကြည့်မနေနဲ့။”

“အတ္တနောဝ အဝေက္ခေယျ’ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ပြန်ကြည့်”တဲ့။ ငါမဟုတ်တာ လုပ်မိသလား၊ ငါလုပ်တဲ့ အလုပ်ရော ဘယ်လောက်မှန်သလဲ၊ ငါဟာ သူများ အပြစ်တွေကို ပြောမိသလား၊ ငါ့မှာရော ဒီအပြစ်တွေ ရှိသလား ဆိုတာမျိုးတွေကို ကိုယ့်ကိုကိုယ်ပဲ ပြန်ပြီးတော့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတာနော်။

‘ကတာနိ အကတာနိစ’ ကိုယ်လုပ်တယ်၊ ကိုယ်မလုပ်ဘူးဆိုတာ ကိုယ်အသိဆုံးဖြစ်လို့ ကိုယ်လုပ်တာ မလုပ်တာကိုသာလျှင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စစ်ဆေးသင့်တယ်။ သူများရဲ့ လုပ်မလုပ်ဆိုတာကို သွားပြီး မကြည့်ပါနဲ့လို့ ဒီလိုပြောတာ။

များသောအားဖြင့် လူတွေရဲ့ အကျင့်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြစ်တင်တယ်၊ ဝေဖန်တယ် သိပ်မရှိဘူး။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က အခြားလူတွေကိုသာ အပြစ်တင်တာ၊ ဝေဖန်တာ လုပ်တတ်ကြတယ်။ တကယ်ပဲ အဲဒီလိုပဲ အပြစ်တင်နေကြတာ များတယ်။ တချို့များဆို ကိုယ်လည်း အဲဒီလိုပဲ လုပ်တယ်၊ သို့သော် သူများလုပ်ရင် အပြစ်အနေနဲ့ မြင်တယ်။

ဆိုပါစို့၊ ပန်းကန်လေးတစ်လုံး လွတ်ကျတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်လွတ်ကျရင် “**နမော်နမဲ့ နိုင်လိုက်တာ**” လို့ အပြစ်တင်မှာပဲ၊ ဟုတ်လား။ ကိုယ့်ကြောင့် လွတ်ကျတဲ့အခါကျတော့ ဘာပြောတုန်း “မတော်လို့ တဲ့။” ကိုယ့်ကျတော့ မတော်လို့ဆိုတာနဲ့ ခွင့်လွတ်တယ်။ သူများလွတ်ကျတဲ့အခါကျတော့ နမော်နမဲ့နိုင်တယ်လို့ ဆိုပြီး အပြစ်တင်လို့ မပြီးဘူး။ တစ်စုံတစ်ခု သူများကြောင့်များ မှားသွားရင် ဘယ်သူ့ကြောင့် ဘယ်ဝါကြောင့်နဲ့ ပြောလို့မပြီးဘူး။ ကိုယ့်ကြောင့် မှားသွားတဲ့

အခါကျတော့ မသိလို့ လုပ်မိတာဆိုတဲ့ ဆင်ခြေတွေနဲ့ လိုက်ဖုံးတယ်။ ဒါ လူ့သဘာဝကို ပြောပြတာပါ။

လူ့သဘာဝကို မလိုက်နဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြင်ပေး ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ ဟုတ်မဟုတ် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆန်းစစ်ကြည့်၊ ဒီလို ဆိုလိုတယ်ပေါ့ နော်။ မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ဘဲ သူတပါးကို အပြစ်တင် လိုက်မယ်၊ ဆိုပါစို့ အမေကို အပြစ်တင်မိမယ်၊ အဖေကို အပြစ်တင်မိမယ်၊ ဆရာသမားတွေကို အပြစ်တင်မိမယ် ဆိုရင် အပြစ်တင်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူတို့အပေါ် တင်တဲ့အပြစ်က ကိုယ့်အပေါ် ရောက်လာလိမ့်မယ်။

ကောကာလိက ဆိုတဲ့ ရဟန်းဟာ ရှင်သာရိ ပုတ္တရာတို့ကို အပြစ်တင်ဖို့ အခြေအနေတစ်ခုက ဘယ် လိုဖြစ်တာတုန်းဆိုရင် တပည့်ငါးရာနဲ့အတူ ရှင်သာရိ- ပုတ္တရာ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့က ကောကာလိက သီတင်း သုံးတဲ့ရွာကြွသွားကြတယ်။ ကြွသွားတဲ့အခါ ကောကာ- လိကက မျက်နှာလုပ်ချင်တာ၊ ဒါ လူ့သဘာဝပဲနော်။ (၂၅၀၀) က လူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကနေ့ခေတ်ရဲ့ လူပဲဖြစ်ဖြစ်

လူဟာလူပဲ။ လူလိုတွေ့တာပဲ။ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ဆိုတာ ထိပ်တန်းတပည့်ကြီးတွေ၊ မြတ်စွာဘုရားပြီးရင် အင်မတန်မှ ဂုဏ်ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပေါ့နော်။

အဲဒီတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် တို့ ရောက်လာတဲ့အခါမှာ သူက ကျောင်းဘုန်းကြီး ဆိုတော့ ဂုဏ်လုပ်ချင်တာပေါ့။ ဂုဏ်လုပ်ချင်တော့ ဘာလုပ်တုန်း၊ ရပ်ရွာထဲသွားပြီး “မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဂ္ဂသာဝက ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ရောက်နေတယ်၊ ဘာလုပ်နေကြတာတုန်း။ လှူကြဖို့ တန်းကြဖို့ လုပ်ကြပါ လား” သွားပြီး ဆော်သြတယ်နော်။ လိုက်ပြီးတော့ အလှူခံတယ်။

လူတွေက “တပည့်တော်တို့ မသိလို့ပါဘုရား” ဆိုပြီး အလှူအတန်းလုပ်ဖို့ စီမံခန့်ခွဲကြတယ်။ ရှင်သာရိ- ပုတ္တရာတို့ကို ဆွမ်းကပ်ကြတယ်ပေါ့။ လှူကြ တန်းကြ တယ်။ ရဟန်းဆိုတာမျိုးက ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ နှုတ်မြွက်ပြီး မပြောကောင်းဘူး။ ဖိတ်ထားတဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပြောရတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ ပစ္စည်းလေးပါး လိုချင်တာရှိရင် ပြောပါ” လို့ဆိုမှ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို တောင်းကောင်းတယ်။ သို့မဟုတ် ကိုယ့်အမေ ကိုယ့်အဖေ ဆွေမျိုးသားချင်းဆိုရင် တောင်းလို့ရတယ်။ ကျန်တဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမကို အဲဒီလိုပြောခွင့်မရှိဘူး၊ မပြောရဘူးနော်။ ဒါက ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်။ ‘ဝိညတ္တိ ပယုတ္တဝါစာ’ နှုတ်မြွက်တောင်းခြင်း ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်း မလုပ်ရဘူး။

ကောကာလိက ရဟန်းက ဒီစည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်ပြီး “ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ လာနေတယ်။ လှူကြပါလား၊ တန်းကြပါလား၊ လုပ်ကြပါလား၊ စီမံကြပါလား” ဆိုပြီး သွားစီမံတာ။ စီမံတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ကလည်း သဒ္ဓါတရားရှိတော့ လုပ်ကြတာပေါ့။

ရှင်သာရိပုတ္တရာက အဲဒီအကြောင်းကို သိသွားတယ်။ ဒီအကြောင်းကို သိတဲ့အခါ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေဟာ အင်မတန်မှ စင်စင်ကြယ်ကြယ် နေကြတာလေ၊ ပစ္စည်းနဲ့ပတ်သက်လို့။ သဒ္ဓါနဲ့လုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။

တစ်ယောက်ယောက်က နှိုးဆော်လို့ လုပ်တာဖြစ်တယ် ဆိုတာ သိတဲ့အခါ သူတို့ လာလှူတဲ့ဆွမ်းတွေ တစ်ခုမှ အလှူမခံဘူး။ အားလုံး တပည့်သံဃာတွေနဲ့ မြို့ထဲ၊ ရွာထဲ ဆွမ်းခံကြွသွားကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အလှူမခံ တာတုန်းဆိုရင် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်နဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး မသန့် ရှင်းလို့။

တခါတုန်းက ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဗိုက်နာတယ်။ လေနာရောဂါဖြစ်တော့ သူတို့နှစ်ပါး ညီတော်နောင် တော် ရှင်မောဂ္ဂလာန်နဲ့ အတူနေရင်းကနေ ဗိုက်တွေနာ တယ်။ အရင်တုန်းက ဘာနဲ့ ပျောက်ဖူးတုန်းဆိုတော့ “ငယ်ငယ်တုန်းက အိမ်မှာ မယ်တော်ကြီးက ရေမပါတဲ့ နို့နဲ့ ဆန်လေးနဲ့ပြုတ်ပြီး နို့ဃနာ ကပ်ဘူးတယ်။ အဲဒါ လေးကို သောက်လိုက်တော့ ပျောက်ဘူးတယ်။” နှစ်ပါး ထဲ ပြောတဲ့စကားနော်။

ရှင်မောဂ္ဂလာန်က “တပည့်တော် မနက်ကျ ဆွမ်းခံသွားမယ်။ ကိုယ်တော့် ဘုန်းကံရှိရင် ရမှာပေါ့”လို့ ဒီလောက်ပဲ ပြောတယ်။ မနက်ကျတော့ တကယ်ရလာ

တယ်။ ရလာတော့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်က ဝမ်းသာတာပေါ့။ ရှင်သာရိပုတ္တရာအတွက်ဆိုပြီး ယူလာတယ်။ “ကဲ ဟောဒါ ကိုယ်တော်လေနာနဲ့ တည့်တဲ့ဆေး” ဆိုပြီး ပေးတယ်။

ရှင်သာရိပုတ္တရာက ဘယ်လိုလုပ် ရလာတာလဲ ဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ သူတို့နှစ်ပါး ညက တိုးတိုး ပြောတာကို စကြံနီလမ်းရှိ ရုက္ခစိုးနတ်က ကြားသွား တယ်။ ကြားတဲ့အခါ အလျှူဒကာ၊ ဒကာမအိမ် ဝင်ပူးပြီး ပြောထားတာ။ အဲဒါနဲ့ ဟိုက စီမံထားတာလေ။ အဲဒီတော့ သူတို့ပြောတဲ့စကား ကြားပြီးတော့ ဟိုက သွားလုပ်တာဆိုတော့ သဒ္ဓါတရားနဲ့ လျှူတဲ့ဟာ မဟုတ် တော့ဘူး။ အဲဒါကို ရှင်သာရိပုတ္တရာက မြင်တယ်။ ဪ ငါတို့ညကပြောတာ ကြားပြီး နတ်ကသွားပြီး လုပ်ခိုင်း တာပါလား။ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို ပြောလိုက်တယ်။ “ငါ့ရှင် မောဂ္ဂလာန်၊ ဒီပစ္စည်းက မစင်ကြယ်ဘူး” တဲ့။

မစင်ကြယ်ဘူးဆိုတာ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်အရ ဒါ မစားထိုက်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တာပဲ။ ရှင်မောဂ္ဂလာန်က

လည်း စိတ်ခပ်ထက်ထက် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ ရှင်သာရိ-
 ပုတ္တရာ မစင်ကြယ်ဘူးလို့လည်း ပြောလိုက်ရော
 ချက်ခြင်း အဲဒီသပိတ်ကို မှောက်သွန်ပစ်လိုက်တာနော်။
 သွန်ပစ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ မြေကြီးပေါ်လည်း နို့ဃနာ
 တွေ ကျသွားရော ရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ လေနာရောဂါ
 လည်း ပျောက်သွားရော။

ရှင်သာရိပုတ္တရာက ပြောတယ်။ “ငါ့ရှင်
 မောဂ္ဂလာန်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်က တိုက်တွန်းလို့ ရလာ
 တဲ့ပစ္စည်း စားမဲ့အစား အူတွေပြတ်ပြီးသေသွားတာက
 ကောင်းသေးတယ်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိလို့
 မစင်ကြယ်တဲ့ အစားအစာမျိုးကို မစားတာ ကောင်း
 တယ်” လို့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ အင်မတန်မှ
 ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ပတ်သက်လို့ သန့်ရှင်းတာကြိုက်တယ်။
 ဒါကြောင့်မို့ ကောကာလိကရဟန်းက လှူဆော်ထားတဲ့
 ဆွမ်းတွေ၊ ဟင်းတွေကို လက်မခံဘူး။ ဆွမ်းခံသွားတယ်။
 ဆွမ်းခံသွားတဲ့အခါ ကောကာလိကက စိတ်ဆိုးတာပေါ့။

စိတ်ဆိုးပေမယ့် ဘာမှတော့ မပြောရဲဘူး။ မှတ်ထား
တယ်။

နောက်တစ်ခေါက် ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊
ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ ကြွလာကြပြန်တယ်။ ဒကာ၊ ဒကာမ
တွေက သူ့သဒ္ဓါတရားနဲ့သူ သင်္ကန်းတွေ ရှင်သာရိပုတ္တရာ
ကို လှူကြတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာက နောက်ပါတပည့်
တွေအတွက် အဲဒီ ပစ္စည်းတွေကို သိမ်းခိုင်းထားပြီး
ဇေတဝန်ကျောင်းကိုပို့လိုက်ဖို့ ပြောတယ်။

အဲဒီတော့ ကောကာလိကက ဘာတွေးတုန်း
ဆိုရင် အရင်တုန်းကတော့ မစင်ကြယ်ဘူးလို့ပြောတယ်။
အခုကျတော့ ပစ္စည်းတွေ အကုန်လုံးကို ဇေတဝန်
ကျောင်းကို ပို့ခိုင်းတယ်။ လောဘကြီးလိုက်တာ။
ရှင်သာရိပုတ္တရာက တပည့်သံဃာတွေ ဝေပေးဖို့ဆိုပြီးတော့
သင်္ကန်းတွေကို ဇေတဝန်ကျောင်းကို ပို့ခိုင်းတာနော်။

လောကမှာ အပြစ်တင်တယ်ဆိုတာ သိပ်လွယ်
တဲ့အကြောင်း ပြောပြတာနော်။ သူ့အတွေးက ဘယ်လို
တုန်းဆိုရင် အရင်တစ်ခါတုန်းက ငါစိမ့်တာကျတော့

လက်မခံဘူး။ ခု ဒီသင်္ကန်းတွေကျတော့ ရှိသမျှတွေ အကုန်သယ်သွားတယ်။ လောဘကြီးလိုက်တာ လောဘကြီးလိုက်တာ။

အဲဒီလို အပြစ်ပြောရုံတင် မကဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားကို သွားလျှောက်တာ။ ‘ပါပိစ္ဆာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနာ’ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာန်တို့ဟာ အောက်တန်းကျတယ်၊ ယုတ်မာတဲ့ အလိုဆန္ဒတွေ ရှိကြတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ကို ပြစ်မှားတာ။ မကဲ့ရဲ့ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သွားကဲ့ရဲ့တာ။ တကယ်တော့ သူ့အမြင်ကသာ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ကို အပြစ်လို့ မြင်တာ။ ရှင်သာရိပုတ္တရာက ဘာတစ်ခုမှ အပြစ်မလုပ်ဘူး၊ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒါပေမယ့် သူ့မျက်စိထဲမှာတော့ အပြစ်လို့ မြင်နေတယ်။ ဒါမျိုးဟာ အလွန်ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ်အပေါင်းတို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတဲ့အဆုံးအမကို လိုက်နာဖို့ လိုတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ‘န ပရေသံ ဝိလောမာနိ၊
 န ပရေသံ ကတာကတံ’ သူတစ်ပါးတွေရဲ့ မသင့်
 မလျော်တဲ့ အလုပ်ကို မကြည့်နဲ့တဲ့။ န ပရေသံ
 ကတာကတံ- လုပ်တယ်၊ မလုပ်ဘူး ဆိုတာတွေကို
 သွားမကြည့်နဲ့၊ အပြစ်မတင်နဲ့။ ‘အတ္တနောဝ
 အဝေက္ခေယျ ကတာနိ အကတာနိစ’ ကိုယ့်ဟာကို
 သာကြည့်ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ ဆန်းစစ်ပါ။ ဝေဖန်ခြင်း
 ဝေဖန်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်တာဟာ အကောင်းဆုံး
 ပဲတဲ့။

လောကလူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ဖို့
 အင်မတန် ခဲယဉ်းတယ်။ သူတစ်ပါး ဝေဖန်ဖို့ အပြစ်
 တင်ဖို့ အလွန်လွယ်တယ်။ အလွန်လွယ်တာကို လုပ်
 သည့်အတွက်ကြောင့် အပြစ်တင်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး
 ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးပဲ
 ရှိတယ်ပေါ့။ အေး-ဒါကြောင့် ဒါကိုသတိထားဖို့ လိုအပ်
 တဲ့အကြောင်း ဒီနေ့ “အပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း”
 ဆိုတဲ့ ခေါင်းစီးနဲ့ ဟောတာဖြစ်တယ်။

အပြစ်တင်တာတို့၊ ကဲ့ရဲ့တာတို့ ဆိုတာဟာ လူတိုင်းလွတ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ အပြစ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းပဲ အပြစ်တင်တတ်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့တတ်တယ်။ လူတွေဟာ အပြစ်တင်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့တယ်ဆိုတာ သူတို့ရဲ့ စိတ်အထင်အမြင် စိတ်ရဲ့ဘဝင်မကျမှုကြောင့် ပြစ်တင် ကဲ့ရဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ တကယ် ကဲ့ရဲ့ထိုက်လို့ ကဲ့ရဲ့တာကျတော့ မကောင်းဘူးလို့ မဆိုသာဘူးပေါ့နော်။

အေး- မြတ်စွာဘုရားလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုတောင် မှပဲ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတဲ့ နတ်တွေ ပေါ်လာဘူးတယ်တဲ့။ ဒီအကြောင်းကို သံယုတ္တနိကာယ် ဥဇ္ဈာနသညီ သုတ္တန် မှာ မှတ်တမ်းတင်ထားတယ်။ ဘုရားလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး တောင်မှပဲ လာရောက် ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ကြတာ ရှိတယ်။ လောကလူသားတွေရဲ့ သဘာဝအတိုင်းပဲနော်။ သူများ ကို အပြစ်တင်ဖို့ အလွန်လွယ်တယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ အပြစ်မတင်ပါနဲ့။ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ သူများကို မကဲ့ရဲ့ပါနဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ကြည့်ပါ။

ဥဇ္ဈာနသညာသုတ်

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိ
မြို့၊ ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတယ်။ ဘုရား
ဆိုတာ သတ္တဝါတွေရဲ့အကျိုးကို အမြဲတမ်းဆောင်ရွက်
ပြီး နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက် ဘာတစ်ခုမှ လုပ်
စရာ မရှိတော့ဘူး။ အများအကျိုးအတွက် ကရုဏာနဲ့
ပညာ ဒီနှစ်ခုပေါင်းစပ်ပြီး လုပ်တော်မူတယ်။ အများ
သတ္တဝါတွေကို ဒုက္ခက လွတ်စေချင်တာ ကရုဏာ၊
ထိုလွတ်စေချင်တဲ့အတိုင်း လွတ်ရန်နည်းလမ်း အစစ်
အမှန်ကို သိတာက ပညာ။ အဲဒီ ကရုဏာ၊ ပညာနှစ်ခု
ပေါင်းစပ်ပြီးတော့ သတ္တဝါတွေရဲ့အကျိုးကို သယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်နေတဲ့အချိန်၊ နေ့အခါမှာဆိုလို့ရှိရင် လူသား
တွေ၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ၊ ရဟန်းသံဃာတွေကို သြဝါဒ
ပေး တရားဆုံးမ ဟောပြောပေးရတယ်။ အေး-
အားလုံး ရဟန်းသံဃာတွေကို ဆုံးမလို့ ညဉ့်သန်းခေါင်
နီးလာပြီ ဆိုလို့ရှိရင် ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ် ပြန်ကြွတယ်။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေကတော့ နေမဝင်ခင်ကတည်းက အိမ်ပြန်ကြတယ်။

ဒီလိုအချိန်ဟာ မြတ်စွာဘုရား တစ်ပါးတည်း နေတဲ့ အချိန်လေးပေါ့။ လူသားတွေရဲ့ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ညသန်းခေါင်ယံအချိန် ရောက်လာတဲ့အခါ ဘယ်သူတွေ ရောက်လာကြတုန်းဆိုရင် ကောင်းကင်ယံက နတ်၊ ဗြဟ္မာတွေ ရောက်လာကြတယ်။ ရောက်လာပြီး သူတို့ လျှောက်ချင်တာတွေ လျှောက်ကြတယ်၊ မေးချင်တာတွေ မေးကြတယ်။

ကြည့်လေ မင်္ဂလသုတ်မှာ (၃၈)ဖြာ မင်္ဂလာတရား ဟောဖို့ဆိုတာ ‘အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ သြဘာ-သေတ္တာ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ညဉ့်ဦးယံ လွန်မြောက်လို့ သန်းခေါင်ယံရောက်တဲ့အချိန်မှာ ဇေတဝန်ကျောင်းကြီး တစ်ခုလုံး အလင်းရောင်တွေ ဖြန့်ကြက်ပြီး နတ်သား တစ်ယောက် ရောက်လာပြီး မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်တယ်။

အဲဒီအတိုင်း နတ်တွေဟာ ရောက်ရောက်ပြီး လာကြတယ်။ တစ်နေ့မှာတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံးနေတဲ့အချိန်မှာ ကောင်းကင်ယံက နတ်အုပ်စုတစ်စု ရောက်လာတယ်။ အဲဒီနတ်တွေက ဘုရားကို အရိုအသေတောင်မပေးဘူး။ ကောင်းကင်ယံမှာ မတ်တပ်ရပ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်တင်စကား ပြောကြတာ။ မြတ်စွာဘုရားကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြတယ်။

သူတို့အမြင်မှာ ဘာတုန်းလို့ဆိုရင် “ဂေါတမရဟန်းဟာ ရဟန်သံဃာတွေကိုတော့ ပုံသကူသင်္ကန်းဝတ်ရမယ်လို့ ပြောတယ်။ သစ်ပင်ရင်းတည်းဟူသော ကျောင်းမှာ နေရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဆွမ်းခံစားရမယ်လို့ပြောတယ်။ နွားကျင်ငယ်ဆေးကို သုံးဆောင်ရမယ်လို့ပြောတယ်။ သူ့ကျတော့ မင်းစိုးရာဇာတွေ လှူတဲ့ သင်္ကန်း ဝတ်တယ်။ မင်းစိုးရာဇာတွေကကျွေးတဲ့ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးတယ်။ သူ့ဌေးသူကြွယ်တွေက ဆောက်ထားတဲ့ ကောင်းပေ့ဆိုတဲ့ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ

နေတယ်နော်။ မွန်မြတ်လှတဲ့ ထောပတ်၊ ဆီဦး စတဲ့ ဆေးတွေကို အသုံးပြုတယ်” မြတ်စွာဘုရားအပေါ် သူတို့က ဒီလိုအပြစ်မြင်တာ။

အမှန်က လှူတာကလည်း အပြစ်မဟုတ်ဘူး။ လက်ခံတာလည်း အပြစ်မဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ဒွီထက်တောင် လှူချင်တာလေ။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ဂုဏ် အရည်အချင်းတွေကြောင့်၊ ကိုယ်တိုင်ဖြည့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီ တွေရဲ့ အစွမ်းတန်ခိုးကြောင့် ကောင်းပေ့ ဆိုတာတွေ မြတ်စွာဘုရားကို လှူကြတယ်။ ကောင်းတာတွေ အသုံး ပြုတာဟာလည်း ပါရမီ ကုသိုလ်ကြောင့်ပဲ။

အခုခေတ်လူတွေလည်း ဒီလို ပြောတတ်တာပဲ နော်။ ဆရာသမားတွေကို တပည့်တွေက ပြောတတ်ကြ တယ်။ တစ်ခါတလေ မြင်တတ်ကြတယ်ပေါ့။ “သူ့ကျ တော့ အကောင်းတွေချည်း စားတယ်။ ငါတို့ကျတော့ ဘာညာ” ဒီလိုပေါ့နော်။ တကယ်တော့ ဘုန်းကံခြင်း မတူဘူးလေ။ မတူတာကို တူတယ်ထင်ပြီး လူတွေမှာ

အဲဒါမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။ နတ်တွေက ဒါတွေကိုကြည့်ပြီး ဘုရားကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချကြတာ၊ “အပြောနဲ့အလုပ်နဲ့ မညီဘူး” လို့ ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ကျင့်လိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျင့်ဖို့ အတွက် ဟောကြားတာ။ ပုံသကူသင်္ကန်း ဝတ်တယ် ဆိုတာ အဝတ်အစားပေါ်မှာ တပ်မက်တဲ့တဏှာကို ချိုးနှိမ်ဖို့အတွက် ဖြစ်တယ်။ လောဘရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် အတွက် ဒါအကောင်းဆုံးပဲ။ ရောဂါပျောက်ဖို့အတွက် တစ်ခါတစ်လေ ဆေးခါးကြီးတိုက်ရတာ ရှိတယ်လေ။ အဲဒါလိုပဲ အဝတ်အစားပေါ်မှာ လောဘဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဖြစ်ရအောင်လို့ ပုံသကူသင်္ကန်းဝတ်လို့ ပြောတာ။

ဆွမ်းခံစားဆိုတာလည်း ဟိုအိမ်က တစ်ဖွန်း၊ ဒီအိမ်ကတစ်ဖွန်းနဲ့ အကောင်း ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ရတာ စားတာဟာ သဗ္ဗဟုကဓုတ္တိ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အသက် မွေးပြီးတော့ တရားအားထုတ်ချိန်တွေ ပိုရလာတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဒီ ကိလေသာကုန်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အထောက်အကူဖြစ်တဲ့ အကျင့်ကို ဟောတာ။

ပုံသကူသင်္ကန်း ဝတ်တာတို့၊ ဆွမ်းခံစားတာတို့၊ သစ်ပင်တည်းဟူသော ကျောင်းမှာနေတာတို့၊ သစ်ပင် ရင်းမှာ နေပြီဆိုရင် အိပ်ချင်တဲ့စိတ်တွေကို ထိန်းနိုင် တယ်။ ကျောင်းထဲမှာ နေမယ်ဆိုရင် တံခါးပိတ်ပြီး အိပ်ချင်အိပ်နေမယ်။ ဟော- သစ်ပင်ရင်းဆိုတော့ အဲဒီလို မအိပ်တော့ဘူး။ မအိပ်တော့ နိုးနိုးကြားကြားနဲ့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ အောင်မြင်ပြီးစီးနိုင်တယ်။ ကိလေသာအာသဝတွေ ကုန်အောင် ဆုံးမတဲ့ အနေ အထားအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက အကျိုးရှိတဲ့ အလုပ် တွေကို လုပ်နိုင်ဖို့ နည်းလမ်းပေးတာဖြစ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ မွေးတော့လည်း သစ်ပင် အောက်မှာပဲ မွေးတာပဲ။ ဘုရားဖြစ်တော့လည်း သစ်ပင် အောက်မှာပဲ ဘုရားဖြစ်တာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့လည်း သစ်ပင်အောက်မှာပဲ စံတာလေ။ မြတ်စွာဘုရားဘဝနဲ့

သစ်ပင်ဟာ ဆက်စပ်နေတာ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံးတာ။

နတ်တွေက မြတ်စွာဘုရား ဂန္ဓကုဋီတိုက်ထဲမှာ နေတာကို သွား အပြစ်တင်နေကြတယ်။ ဂန္ဓကုဋီတိုက် ထဲမှာ နေတာဟာ ဆောက်လုပ်လှူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကုသိုလ်ရပါစေဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ နေတယ်ဆိုတာကို ဒီနတ် တွေက မသိကြဘူး၊ မသိလို့ အပြစ်တင်ကြတယ်။

အပြစ်တင်စကား၊ ဖော်ကားပြောဆိုတဲ့ စကား မျိုး ဘယ်လောက်အထိ ပြောတုန်းဆိုတော့-

‘အညုထာ သန္တမတ္တာနံ၊
အညုထာ ယော ပဝေဒယေ။
နိကစ္စ ကိတာဝဿေ၊
ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တံ’

“ကိုယ်လုပ်နေတာက တစ်ခြားတဲ့နော်။ လုပ် တာနဲ့ ပြောတာနဲ့ မညီညွတ်ဘူးပေါ့။ ငှက်မုဆိုးဟာ

လိမ်ညာပြီး ငှက်တွေကို ဖမ်းသလိုပဲ။ လောကကြီးကို လိမ်စားနေသူပဲ”လို့ မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်တင်ကြ တယ်။

ကီတာဝဆိုတာ ငှက်မုဆိုး၊ ငှက်မုဆိုးဟာ ငှက် တွေ အထင်မှားအောင် ဘာလုပ်တုန်းဆိုရင် သစ်ကိုင်း တွေ ချိုးချိုးပြီး သူ့ကိုယ်သူ သစ်ကိုင်းတွေနဲ့ဖုံး၊ သစ်ပင် ခြံပုတ်ကြီးလို လုပ်ထားတယ်ပေါ့။ သူ့ကိုယ်သူ သစ်ကိုင်း တွေနဲ့ ကြိုးတွေနဲ့ချည်ထားတာ။ ငှက်တွေက တကယ့် သစ်ပင်ခြံပုတ်မှတ်ပြီး လာနားတဲ့ငှက်ကို သူ့ကဖမ်းတာ။ အဲဒါကို “ကီတာဝ” လို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီလို “ငှက်တွေကို ဖမ်းဖို့ရာအတွက် သစ်ပင် ယောင်ဆောင်တဲ့ မုဆိုးဟာ လိမ်ညာသလို ရဟန်း ဂေါတမဟာလည်းပဲ ကိုယ်ပြောတဲ့အတိုင်း မလုပ်ဘူး။ လိမ်ညာနေတယ်”လို့ အဲဒီနတ်တွေက ကောင်းကင်ယံ က လာပြီးတော့ ဘုရားကိုအပြစ်တင်တာ။

အပြစ်တင်ပြီး ဘာပြောသေးတုန်းဆိုရင်-

‘ယံ ဟိ ကယိရာ တံ ဟိ ဝဒေ’
ကိုယ်လုပ်တာကို ကိုယ်ပြောသင့်တယ်။

‘ယံ န ကယိရာ န တံ ဝဒေ’
ကိုယ်မလုပ်ဘဲနဲ့ မပြောသင့်ဘူး။

‘အ ကရောန္တံ ဘာသမာနံ၊

ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ’

မလုပ်ဘဲပြောရင် လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက
ဒီလူဟာ အပြောသမားပဲဆိုတာ သိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကို စောင်းချိတ်ပြီးတော့
ကောင်းကင်ယံကလာပြီး အပြစ်တင်တာနော်။ အဲဒီလို
အပြစ်တင်တဲ့အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ပြီး
တော့ ပြောတယ်။ ဘာပြန်အမိန့်ရှိတုန်းဆိုရင် -

‘န ယိဒံ ဘာသိတမတ္ထေန၊

ကေန္တသဝနေန ဝါ။

အနုက္ကမိတဝေ သက္ကာ၊

ယာယံ ပဋိပဒါ ဒဏ္ဍ’။

လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အကျင့်၊ ခိုင်ခိုင်မာမာ ကျင့်ထားတဲ့အကျင့်၊ ကျင့်ရမယ့်အကျင့် အဲဒီအကျင့်မျိုးနဲ့မှ ဆင်းရဲဒုက္ခက လွတ်နိုင်မယ်နော်။ မာရ်မင်းရဲ့ အနှောင်အဖွဲ့တွေက လွတ်ပြီးတော့ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် သေသေချာချာ အမှန်မြင်နိုင်တဲ့ အကျင့်မျိုး၊ အဲဒီအကျင့်မျိုးဆိုတာ ပြောရုံနဲ့ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူများ ဆီက နားထောင်ထားရုံနဲ့ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်မှ ဖြစ်တာ။

မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်က ဒီအကျင့်ကို ကျင့်ထားလို့ မာရ်မင်းရဲ့အနှောင်အဖွဲ့၊ ကိလေသာရဲ့ အနှောင်အဖွဲ့ကလွတ်ပြီး ဘုရားဖြစ်လာတာတဲ့။ ဘုရား ဖြစ်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ အပြောသက်သက်နဲ့ ဖြစ်ပါ့မလား။ ဒီ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေက ကင်းဝေးလာအောင် ကိုယ်တိုင်လုပ်လာလို့၊ ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်လို့ ရလာတာ။ အပြောသက်သက်နဲ့၊ နားထောင်ရုံသက်သက်နဲ့ ရလာတာ မဟုတ်ဘူး။

တကယ် လက်တွေ့ ကျင့်သုံးပြီးမှ ရလာတာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားက ပြောပြီး-

‘န ဝေ ဝီရာ ပကုဗ္ဗန္တိ၊
ဝိဒိတွာ လောကပရိယာယံ’

“ပညာရှိဆိုတာ အပြောနဲ့လုပ်ရတဲ့ အလုပ်မျိုး ကို ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဘူးပေါ့။ မဟုတ်တာလည်း မလုပ်ဘူးပေါ့။ လောကရဲ့ သဘာဝတွေမျိုး အကုန် နားလည်တယ်။”

‘အညာယ နိဗ္ဗုတာ ဝီရာ၊
တိဏ္ဍာ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။’

ပညာရှိဆိုတာ အကယ့်ကို အစစ်အမှန် သိပြီး တော့ လောကမှာ တဏှာဆိုတဲ့ တွယ်တာမှုတွေ အားလုံးကို ဖြတ်ကျော်ပြီးသားဖြစ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်

ကြိုးစားအားထုတ်ပြီးတော့ တဏှာဆိုတဲ့ တွယ်တာမှု
 တွေအားလုံး ဖြတ်ကျော်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ ငါဟာ
 အပြောနဲ့အလုပ် မညီတာ ဘာတစ်ခုမှ မရှိဘူးဆိုတဲ့
 အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက တရားဓမ္မနဲ့ ပြောလိုက်
 တာ။

ဘုရားစကားလည်း ကြားလိုက်ရော အဲဒီနတ်
 တွေဟာ အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားပြီး အကုန်လုံးမြေကြီးပေါ်
 ဖြုတ်ဖြုတ် ဖြုတ်ဖြုတ်နဲ့ ဆင်းလာကြတယ်။ ဆင်းလာ
 ကြပြီး မြေကြီးပေါ်မှာ ရပ်ကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရား
 ခြေထောက်ကို ဦးတိုက်ပြီး “တပည့်တော်တို့ အပြစ်ကို
 ခွင့်လွှတ်ပါဘုရား၊ ခွင့်လွှတ်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားကို မိုက်မဲ
 သည့်အလျောက် တပည့်တော်များ အပြစ်ပြောဆိုမိပါ
 တယ်။ မြတ်စွာဘုရားကို ပြစ်မှား ပုတ်ခတ်ထိုက်တယ်
 လို့ အထင်မှားမိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီအပြစ်ကို
 သည်းခံတော်မူပါ” လို့ ဘုရားကို ရှိခိုးတောင်းပန်ကြ
 တယ်။

အဲဒီလို တောင်းပန်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ မြတ်စွာ
ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က ပြုံးတော်မူလိုက်တယ်
တဲ့။ သူတို့ပြောတဲ့ အပြောလေးကို ကြည့်ပြီး မြတ်စွာ
ဘုရားကပြုံးတာ။ အဲဒီပြုံးလိုက်တဲ့အခါ သူတို့က တစ်ခါ
ဒေါသဖြစ်ကြပြန်ရော။

ခက်တယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာနော် အဲဒီနတ်တွေက
တစ်ခါဒေါသဖြစ်ကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက သူတို့ကို
ဘာမှမပြောဘဲနဲ့ ပြုံးရုံ ပြုံးလိုက်တဲ့အခါ ဒေါသဖြစ်ပြီး
ကောင်းကင်ယံ ပြန်တက်သွားကြတယ်။ ပြီးတော့
မြတ်စွာဘုရားကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချကြပြန်တယ်၊ အပြစ်တင်
ကြပြန်တယ်။

အဲဒီထဲမယ် နတ်တစ်ယောက်က မြတ်စွာ
ဘုရားကို တိုက်ခိုက်ပြီး ဘာပြောတုန်းဆိုတော့-

‘အစွယ် ဒေသယန္တိန်၊
 ယော စေ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
 ကောပန္တရော ဒေါသဂရ၊
 သ ဝေရံ ပဋိမုဗ္ဗတိ။’

“အပြစ်ကို ဝန်ချတောင်းပန်ရဲ့သားနဲ့ လက်မခံဘူးဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သည်းမခံဘူးဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒေါသရန်က ပြန်စွပ်တတ်တယ်။”

သူတို့စိတ်ထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားက ပြုံးလိုက်တော့ သူတို့ တောင်းပန်တာကို လက်မခံဘူးလို့ ထင်သွားတယ်ပေါ့နော်။ အမြင်မှားပြီးတော့ ချက်ချင်း အပြစ်တင်ကြပြီး မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်တာ။

“ဇော်ကားမိပါတယ်လို့ အပြစ်ကို ဝန်ချတောင်းပန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အပြစ်ကို လက်မခံဘူး။ ဒေါသနဲ့ တုံ့ပြန်တယ်၊ ရန်ငြိုးထားတယ်။ ဒီကောင်တွေ ငါ့ အပြစ်တင်တဲ့ကောင်တွေပဲ ဆိုပြီးတော့ ရန်ငြိုးထားလို့ရှိရင် အဲဒီ ရန်သည်လျှင် လက်မခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြန်စွပ်တတ်

တယ်”လို့ ပြောတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအကုသိုလ်က သူ့ကိုပဲ ပြန်စွပ်မိတယ်။

ဒီအချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဘာပြန်ပြော တုန်း ဆိုရင်-

‘အစ္စယော စေ န ဝိဇ္ဇေထ၊
 နော စိတပကတံ သိယာ။
 ဝေရာနိ န စ သမ္ပေယျံ၊
 ကေနိမ ကုသလော သိယာ’။

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက အပြစ်မရှိဘဲနဲ့ အပြစ်လို့ လာပြီးမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတဲ့ (မြတ်စွာဘုရားကို အပြစ်မရှိဘဲနဲ့ သူတို့က အပြစ်လို့ လာတင်တာကိုး။) အပြစ်တင်လို့ သည်းမခံဘူးဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ ရန်ဆို တာလည်း နဂိုကတည်းကမရှိတာ။ သူများအပေါ်မှာ ရန်မထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဘယ်လို

လုပ်ပြီး အပြစ်တင်မှာလဲလို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးခွန်း ထုတ်လိုက်တယ်။

မေးတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီ နတ်သားဟာ သတိတရား ရသွားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက “အပြစ်မရှိ ဘဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ ငါ့ကို အပြစ်တင်လို့ရမလဲ” လို့ မိန့်တော့ အဲဒီနတ်သားက မြတ်စွာဘုရားကို ယခုလို မေးလျှောက်တယ်-

‘ကဿစွယာ န ဝိဇ္ဇန္တိ’

အပြစ်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်လဲ။
ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်မရှိတာပါလဲ။

‘ကဿ နတ္ထိ အပါဂတံ’

သည်းမခံခြင်းဆိုတဲ့ အပြစ်ကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါလဲ။

‘ကော န သမ္မောဟ မာပါဒိ’

လောကမှာ မတွေ့ဝေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်
ပုဂ္ဂိုလ်ပါလဲ။

‘ကောစ ဝိရော သဒါ သတော’

လောကမှာ အမြဲတမ်း သတိရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါလဲ။

“အပြစ်ကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သည်းခံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
(သည်းမခံတဲ့ အပြစ်မှကင်းစင်သူ) လောကမှာ တကယ့်
ကို တွေ့ဝေမှုမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အမြဲတမ်း သတိရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါလဲ”လို့ မြတ်စွာဘုရားကို မေး
လျှောက်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ယခုလို ဖြေတယ်-

'တထာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ၊
 သဗ္ဗဘူတာ နုကမ္ပိနော။
 တဿစွယာ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊
 တဿ နတ္ထိ အပါဂတံ'

အေး - လောကမှာ သတ္တဝါတွေအပေါ်
 အကြင်နာတရားထားတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

ကြည့်လေ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်
 မြတ်က ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှ အပြစ်တင်တာမျိုး မရှိဘူး၊
 မလုပ်ဘူး။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှ အပြစ်မတင်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရားမှာ ပညာနဲ့ ကရုဏာ ဒီနှစ်ခု
 ရှိတယ်။ ပညာဆိုသည်မှာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးကို
 ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ ဘယ်ဟာက အကျိုးဖြစ်နိုင်
 တယ်၊ ဘယ်ဟာက အကျိုးမဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ခွဲခြားသိနိုင်
 တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာဟာ အရေးကြီးတယ်။ အကြင်
 နာတရား ဆိုတာ သတ္တဝါတွေရဲ့ဒုက္ခကို မနေစိမ့်တာ
 အကြင်နာတရားပဲ။ တချို့ကျတော့ နေစိမ့်တယ်လေ။

ကိုယ်ဖြစ်တာမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဘာဂရုစိုက်စရာလိုလဲဆို
 နေစိမ့်တာ။ ကရုဏာကင်းမဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒုက္ခရောက်
 နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဂရုမစိုက်ဘူး။ ကရုဏာရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
 ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် အခက်အခဲတွေက
 လွန်မြောက်အောင် လုပ်ပေးရမလဲလို့ဆိုတဲ့ အတွေး
 ရှိတယ်။ လုပ်ပေးတဲ့နည်းလမ်းကို သိတာကျတော့
 ပညာ။

အဲဒါကြောင့်မို့ အကြင်နာနဲ့ပညာ ဒီနှစ်ခု
 ပေါင်းစပ်ထားပြီး လောကသားတွေရဲ့ အကျိုးကို
 ဆောင်ရွက်နေတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
 တော့ အပြစ်ဆိုတာ ရှိနိုင်မှာလဲ။ လောကမှာ ဘုရား
 ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်မရှိဘူးတဲ့။

သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ အကြင်နာထားတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သည်းမခံဘူးဆိုတာ ဘယ်ရှိမလဲ။ အားလုံး
 အပေါ်မှာသည်းခံခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်ခြင်းနဲ့ပဲ အများသတ္တဝါ
 တွေရဲ့ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်တာ ဖြစ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ အလောင်းတော် ပါရမီဖြည့်ခဲ့တာကိုပဲ ကြည့်လေ။ ပါရမီ ဖြည့်တယ်ဆိုတာ ဘာကိုအခြေခံပြီး ပါရမီဖြည့်တာတုန်း ဆိုရင် မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာကို အခြေခံ တယ်။

ပါရမီဖြည့်ဖို့အတွက် ဗြဟ္မစိုရ်တရား လေးပါး ထဲမယ် မေတ္တာဆိုတာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတဲ့စိတ်၊ အဲဒီ လိုလားတဲ့စိတ်နဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အမြဲဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ် ဆောင်ရွက်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်မလာတဲ့ သနားစရာပုဂ္ဂိုလ် ဆိုတာ ပေါ်လာသေးတယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ကရုဏာထားရတယ်၊ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ ကြီးပွား တိုးတက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ကြီးပွားတိုးတက်သွားလို့ ရှိရင် ဝမ်းသာတဲ့မုဒိတာဆိုတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ နဲ့ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ သည်းခံ ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ဥပေက္ခာ၊ အဲဒီ ဗြဟ္မဝိဟာရ

အခြေခံပြီးတော့ သတ္တဝါတွေအကျိုးအတွက် ခွဲခြားမှု မပြုဘဲ ပါရမီ ၁၀-ပါး ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။

သူတို့အကျိုးအတွက် လိုအပ်ချက်တွေကို ပေးလှူတာက ဒါန၊ သတ္တဝါတွေကို မနစ်နာအောင် မထိခိုက်အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် တာက သီလ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကို ခိုင်မာဖို့ အတွက် ဒီလောကကြီးက ထွက်ခွာပြီး တစ်ဦးတည်း နေထိုင်ကျင့်သုံးတာက နေက္ခမ္မ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့နော်။

ပါရမီဖြည့်တယ်ဆိုတာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ကွင်းဆက်ပဲ။ အဲဒီလို ဒီ ဒါနရယ်၊ သီလရယ်၊ နေက္ခမ္မ ရယ်။ အဲဒီလိုကျင့်တဲ့အခါမှာ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး ခွဲခြားသိတဲ့ ပညာဆိုတာ အရေးကြီး တယ်။

ပညာရှိသော်လည်း ကြိုးစားအားထုတ်မှု လိုတယ်။ ကြိုးစားတဲ့အခါမှာ သည်းခံမှုဆိုတဲ့ ခန္တီ လိုအပ်တယ်။ ဘာလုပ်လုပ် စွဲစွဲမြဲမြဲလုပ်ဖို့ အဓိဋ္ဌာန်

ဆိုတာ လိုအပ်တယ်။ အများအပေါ်မှာ ကတိတည်တဲ့ သစ္စာ ဆိုတာ လိုအပ်တယ်။

အဲဒီလို ပါရမီတွေဖြည့်ပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ မေတ္တာပါရမီနဲ့ ဥပေက္ခာပါရမီကို ဖြည့်တယ်။ အဲဒီမှာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတာကို မေတ္တာ၊ ကိုယ်က အကျိုးကျေးဇူးပြုလိုက်တဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဆီက တုံ့ပြန်တာကို မမျှော်လင့်တာက ဥပေက္ခာ။ ဒါကြောင့်မို့ ပါရမီဆယ်ပါးထဲမှာ ကရုဏာပါရမီ နဲ့ မုဒိတာပါရမီ မရှိပေမဲ့ မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ ရှိတယ်။

မေတ္တာယ ပုဗ္ဗကာရိနော တဲ့၊ မြတ်စွာဘုရား ဟာ မေတ္တာရှိသည့်အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးကို မိမိက စတင်ပြီး သည်ပိုးပေးတယ်၊ ဆောက် ရွက်ပေးတယ်။ အများကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်ပေး တယ်။

အဲဒီလို အများကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ အခါမှာ သူတို့ဆီက အတုံ့အပြန် ရလာမယ့်အရာကို

မမျှော်လင့်တာ ဥပေက္ခာ။ ‘ဥပေက္ခာယ ပစ္စုပကာရံ နာသီသန္တိ’ တဲ့ သူတို့ဆီက ဘာတစ်ခုမျှ မမျှော်လင့်ဘူး။

လောကလူသားတွေက ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ကူတော့ ကူညီချင်တယ်။ မျှော်လင့်ချက်ရှိတယ်နော်။ ငါ ဘယ်တုန်းက ဘာလုပ်ပေးထားတာ၊ ဒီကောင်က ငါ့ အောက်ကပါ။ ငါဘယ်လို ထောက်ခံကူညီထားရတာ၊ အခုမှ သူက ဘာဖြစ်နေတယ်။ ညာဖြစ်နေတယ်နဲ့ အပြစ်တင်ကြတဲ့ လေသံတွေ အများကြီး ရှိတတ်တယ်ပေါ့။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားကျတော့ အဲဒါမျိုး လုံးဝမရှိဘူး။ ကိုယ်က မေတ္တာနဲ့ ကူညီထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးကို သူ့ဆီက တုံ့ပြန်လာတာကို ဘာတစ်ခုမျှ မမျှော်လင့်ဘူး။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်ပေါ့နော်။ တုံ့ပြန်လာတာကို မမျှော်လင့်ဘူး။ ဥပေက္ခာနဲ့ မျှော်လင့်မှု မရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောတာ။

ဒါကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက
ပြောတာ

‘တထာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ၊
သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။
တဿစယာ နဝိဇ္ဇန္တိ၊
တဿနတ္ထိ အပါဂတံ။
သော န သမ္မောဟ မာပါဒိ၊
သောဝ ဝိရော သဒါ သတော။’

မြတ်စွာဘုရားဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတဲ့ သတ္တဝါတွေ
ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လုပ်နေသည့်အတွက်ကြောင့် ဘာ
အပြစ်မှ မရှိဘူး။ သည်းမခံခြင်း၊ ခွင့်မလွှတ်ခြင်း ဆိုတာ
လည်း မရှိဘူး။ အမှန်မသိခြင်း၊ တွေဝေ မိန်းမောခြင်း
ဆိုတာလည်း မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီ မြတ်စွာဘုရား ဆိုတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင် ပညာရှိပြီး အခါခပ်သိမ်း သတိ

ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်
မူတယ်။

အေး- ငါက အပြစ်ကိုလာပြီး ဝန်ခံပြောဆိုတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အပြစ်ကို ငါလက်မခံတာ မဟုတ်ဘူး။
ဒေါသနဲ့လည်း ငါတုံ့ပြန်တာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့်
မကောင်းတဲ့ရန်ငြိုးတွေ ငါ့အပေါ်မှာ စွပ်တယ်ဆိုတာ
မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ငါဟာ မင်းတို့ရဲ့ အပြစ်တွေကို အပြစ်လို့
ငါလက်ခံတယ်၊ သည်းခံတယ်၊ ခွင့်လွှတ်တယ်လို့
ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ် အပေါင်း
တို့၊ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်သည်ပင်လျှင်
အပြစ်တင်ခံရခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊ ရှုတ်ချခံရခြင်းဆိုတာ
ဟာ မကင်းနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး ဖြစ်တယ်။
ဒါကြောင့်မို့ တို့တတွေဟာ ဘုရားတောင်မှ အပြစ်တင်
ခံရတာ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် သူများက အပြစ်တင်
တာ ခံလာရလို့ရှိရင်လည်း တို့တတွေဟာ စိတ်ဆိုးခြင်း၊

တုံ့ပြန်ခြင်းမလုပ်ဘဲနဲ့ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူများ
ကို အပြစ်တင်ခြင်း ဆိုတာမျိုးတွေ မလုပ်မိအောင်
ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ကိုယ်စီကိုယ်စီ
သဘောကျပြီး လိုက်နာ ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။

သာဓု ... သာဓု ... သာဓု

Transcribed by- U Ye' Htut
 Typed by- Ma Thu Nwe Hlaing
 Final edition copy by Htet Naing San.

ဓမ္မမိတ်ခေတ္တများသို့

ပါပေကုဋ္ဌရုပ်ဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ဟောကြားအပ်သော တရားများကို အသံမှ စာအဖြစ် စေတနာရှင်များကရေးကူးကာ စာပေများကို ဆရာတော်ကြီးထံ ဖေးပို့ကြပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် အချိန်ရသမျှ ပြင်ဆင် တည်းဖြတ် ဖေးသော စာပေများကို ကုသိုလ်ရှင်များလှူဒါန်းထားသော ဓမ္မစာပေရန်ပုံငွေများ အသုံးပြု လျက် စာအုပ်ငယ်များ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်။

တရားစာအုပ်များကို တစ်ဆင့် ဓမ္မဒါနပြုလုပ် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းလိုပါက ဖော်ပြပါ ဌာနများသို့ ဆက်သွယ်မှာကြားနိုင်ပါသည်။

ရရှိနိုင်သော ဌာနများ

- ၁။ **အောင်ဇေယျ ပုံနှိပ်တိုက်**
အမှတ်(၁၅၂)၊ (၂၂)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၁-၃၈၄၁၉၃၊ ၀၉၅၁-၄၆၀၉၅
- ၂။ **ဦးဘဖိုး+ဒေါ်အုန်းကြည် ပရဆေးဆိုင်**
အမှတ်(၄၆၇၊ ၄၆၈)၊ သိမ်ကြီးဈေး(ဒီ)ရုံ၊ မြေအောက်ထပ်။
ဖုန်း ၀၁-၂၄၀၆၀၀(လှိုင်းခွဲ) ၄၁၇၄၊ ၀၉-၅၅၀၀၈၃၅
- ၃။ **ဓမ္မဗျူဟာ သာသနာမာမကအဖွဲ့**
လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာဓမ္မစာပေသင်တန်းကျောင်း
ကြားတောရလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၁-၃၈၀၈၈၀
- ၄။ **အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာတက္ကသိုလ်**
မိုးကောင်းဘုရားဝင်းအတွင်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၅။ **ပုရပိုက်ဓမ္မဖြန့်ချိရေး**
တိုက်(၄)၊ အခန်း(၅)၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်းမကြီး၊
တာမေ့ Ocean Super Center နှင့် ရွှေဂုံတိုင်ဆေးရုံကြား၊ ဗဟန်း။
ဖုန်း ၀၉-၂၅၈၂၇၂၇၁၊ ၀၉-၇၆၄၆၇၆၄၆၀

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ၏ ထုတ်ဝေပြီး ဓမ္မစာအုပ်များ

- အဘိဓမ္မာ မြတ်ဒေသနာ(ပ+ဒ တွဲ)
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပဋ္ဌာန်းနည်းဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း
- ပဋ္ဌာန်းမြတ်ဒေသနာ
- ၁။ နိဗ္ဗာန်တံခါးကြီး ဖွင့်တော်မူပါ
- ၂။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၃။ ဘဝအသွင်ကို ဓမ္မအမြင်ဖြင့် ရှုကြည့်ခြင်း
- ၄။ ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ်ရမည့်လမ်း
- ၅။ သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နေသဘောထား
- ၆။ ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေအောင်
- ၇။ ဓမ္မကြေးမုံ
- ၈။ တောင်ပို့ထဲက ရတနာ
- ၉။ မြတ်သောဥစ္စာ စုဆောင်းပါ
- ၁၀။ သမထနှင့် ဝိပဿနာ
- ၁၁။ ရောဂါကုစား စိတ်စွမ်းအား
- ၁၂။ ရှစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်
- ၁၃။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း
- ၁၄။ မေတ္တာနလုံး အစဉ်သုံး
- ၁၅။ လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပါစေ
- ၁၆။ မေတ္တာသုတ်အနှစ်ချုပ်
- ၁၇။ ဘဝဆည်းဆာ ကရုဏာ
- ၁၈။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်

- ၁၉။ ဓမ္မမှတ်ကျောက်
- ၂၀။ ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်
- ၂၁။ နှစ်ဦးကာလ ဓမ္မလက်ဆောင်
- ၂၂။ မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ယနေ့ကမ္ဘာ
- ၂၃။ ယနေ့လူသားများရဲ့ မနက်ဖြန်ကမ္ဘာ
- ၂၄။ မင်္ဂလသုတ်အနှစ်ချုပ်
- ၂၅။ သာရဏီယတရား
- ၂၆။ ရသတဏှာ
- ၂၇။ ဓမ္မဗျူဟာသင်တန်းသားများ၏ မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုခြင်း
- ၂၈။ သေချာသောလမ်းမှ လျှောက်လှမ်းပါ
- ၂၉။ မဟာဒါန
- ၃၀။ စိတ်၏ထွက်ပေါက်များ
- ၃၁။ ဖြစ်နိုင်တာနှင့် မဖြစ်နိုင်တာ
- ၃၂။ အရှင်အာနန္ဒ၏ ဝိပဿနာ
- ၃၃။ န စ သော၊ န စ အညော
- ၃၄။ လူတိုင်းကျင့်ရန် သတိပဋ္ဌာန်
- ၃၅။ စိတ်၏အတွေးများ
- ၃၆။ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ
- ၃၇။ သတိမကွာ အသိပညာဖြင့် နေထိုင်ခြင်း
- ၃၈။ အတ္တာဟိအတ္တနောနာထော
- ၃၉။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၄၀။ ဟောသူ နာသူ စိတ်ထားဖြူ
- ၄၁။ ၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသော မေးခွန်းများ

- ၄၂။ လွတ်မြောက်တဲ့စိတ်
- ၄၃။ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် သတိဆောင်
- ၄၄။ ခန္ဓသုတ်အနှစ်ချုပ်(အန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်း)
- ၄၅။ တရားသိလျက် အကျင့်ခက်
- ၄၆။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ မြတ်ဒေသနာ
- ၄၇။ သံသရာခရီးသွား အမှားမလုပ်မိစေနှင့်
- ၄၈။ ပဟိဘက်ကမ်းက ငြိမ်းချမ်းတယ်
- ၄၉။ ရတနသုတ်အနှစ်ချုပ်
- ၅၀။ လောကဝံ့မှန်တိုင်းများနှင့် ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ထား
- ၅၁။ ဘုရားသော်မှပေးဆပ်ရသည့် ကံကြမ္မာဝင်ကြေးများ
- ၅၂။ အထင်မှား အမြင်မှား
- ၅၃။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၅၄။ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း၏ နိဂုံး
- ၅၅။ နန္ဒီ ဒုက္ခဿ မူလံ
- ၅၆။ စိတ်၏အညစ်အကြေးများကို ဖယ်ရှားခြင်း
- ၅၇။ အားပေးစကား
- ၅၈။ ပုဗ္ဗဏှသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၅၉။ ဘောဓဋ္ဌဂုရု
- ၆၀။ နိဗ္ဗာန်သို့ ဦးတည်သွားနေသူ
- ၆၁။ ဘဝ၏ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ
- ၆၂။ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွား နှလုံးသွင်းတရား

- ၆၃။ နိုင်သူနှင့်ရုံးသူ
- ၆၄။ အကာကိုပစ်၍ အနှစ်ကိုရှာ
- ၆၅။ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းအောင်ကျင့်ဆောင်ခြင်း
- ၆၆။ တရားထူးရနိုင်သူ
- ၆၇။ ကျေးဇူးသိခြင်း
- ၆၈။ ဘာသာတရားလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်
- ၆၉။ ကာလာမသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၇၀။ ခုခံစွမ်းအား
- ၇၁။ အလေးထား၍ စဉ်းစားဆင်ခြင် ကောင်းအောင်ပြင်
- ၇၂။ အခွင့်ကောင်းကို ရအောင်ယူ
- ၇၃။ ရှာဖွေခြင်းနှင့် ရရှိခြင်း
- ၇၄။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ
- ၇၅။ ဓမ္မကိုအဖော်ပြုမှ ထာဝရချမ်းသာမည်
- ၇၆။ အစွမ်းတန်ခိုးများနှင့် သာသနာ
- ၇၇။ ချမ်းသာစွာအိပ်စက်ရခြင်း
- ၇၈။ နှစ်ဦးမေတ္တာလူတိုင်းမှာ
- ၇၉။ ဒဏ္ဍိဏဝိဘင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၈၀။ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမား စိတ်ကောင်းထား
- ၈၁။ နိယျာနိကသာသနာ
- ၈၂။ အနတ္တလက္ခဏသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၈၃။ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဓမ္မအမြင်

- ၈၄။ ရှင်ရာဟုလာ၏ဘဝနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ
- ၈၅။ ကမ္မတ္တန်းအလုပ်နှင့် အိပ်ငိုက်ခြင်း
- ၈၆။ ဗျာဒိတ်တော်ကြား ဘုရား(၂၄)ဆူ
- ၈၇။ အံ့ဖွယ်လူသား မြတ်ဘုရား
- ၈၈။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဝိပဿနာ
- ၈၉။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရှိရမည့် အရည်အချင်းများ
- ၉၀။ ကမ္မတ္တန်းဆရာ
- ၉၁။ ဇာတိမြေမှ သာသနာ
- ၉၂။ ဒါနအခြေခံတဲ့ သမထဝိပဿနာ
- ၉၃။ စရိုက်နှင့်ဝိသနာ
- ၉၄။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လောကဝိယေလမ်းစဉ်
- ၉၅။ သာသနာပြုစွမ်းအားစု
- ၉၆။ လူဆိုးလူမိုက်
- ၉၇။ သမုဒ္ဓရာ ဝမ်းတစ်ထွာ
- ၉၈။ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို လက်ဆင့်ကမ်းခြင်း
- ၉၉။ သုံးပါးရတနာ ကိုးကွယ်ရာ
- ၁၀၀။ ပါရမီပုံရိပ် အမှတ်တံဆိပ်များ
- ၁၀၁။ အာနာပါနဿတိသုတ်အနှစ်ချုပ်
- ၁၀၂။ ယမမင်းကြီးရဲ့ ဆန္ဒ
- ၁၀၃။ စံထားရမည့် ကိုယ်ကျင့်တရားရှိသူများ
- ၁၀၄။ ပေါ်လာသည့်အာရုံများနှင့် ရူပွားရမည့်ဝိပဿနာတရား
- ၁၀၅။ ဓမ္မသံဝေဂနှင့် ဘဝဆည်းဆာ

- ၁၀၆။ ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချရေး
- ၁၀၇။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမနှင့်အညီ နေထိုင်ခြင်း
- ၁၀၈။ ဗုဒ္ဓစွမ်းအား ဉာဏ်ဆယ်ပါး
- ၁၀၉။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ နေ့စဉ်ဘဝမှာ နေထိုင်ကြပုံ
- ၁၁၀။ မွေးနေ့လက်ဆောင်
- ၁၁၁။ သောတာပန်၏ ဘဝရုပ်ပုံလွှာ
- ၁၁၂။ တပည့်များလေးစားမြတ်နိုးတဲ့ဆရာ
- ၁၁၃။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း
- ၁၁၄။ ကံကြမ္မာ၏ ရုပ်ပုံလွှာများ
- ၁၁၅။ ဆဆက္က ဒေသနာနှင့် ဓမ္မဝိပဿနာ
- ၁၁၆။ ဉာတပရိညာ
- ၁၁၇။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ကျေးဇူး အထူးပေးဆပ်ခဲ့သူ
- ၁၁၈။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရန် အခြေခံတရား
- ၁၁၉။ သစ္စဒေသနာ ဓမ္မစကြာ
- ၁၂၀။ အားကိုးခြင်း
- ၁၂၁။ သဒ္ဓမ္မပတိရူပကသုတ် အနှစ်ချုပ်
- ၁၂၂။ အတ္တဟိတ နှင့် ပရဟိတ
- ၁၂၃။ အသက်ရှည်လေ ပိုကောင်းလေ
- ၁၂၄။ မိဘနှင့်သားသမီးအကြား မှန်ကန်သောအမြင်များ
- ၁၂၅။ အများအတွက် သံဃာတော်တို့၏ဆောင်ရွက်ချက်
- ၁၂၆။ သလ္လေခသုတ်အနှစ်ချုပ်

- ၁၂၇။ ကောသလအိမ်မက်နှင့်ယနေကမ္ဘာ
- ၁၂၈။ ပိယတော ဇာယတေ သောကော
- ၁၂၉။ ဆရာမြတ်ကို ဆည်းကပ်ရမည့်အခါ
- ၁၃၀။ ဓမ္မတာဝန်
- ၁၃၁။ ဥပုသ်သည်တို့၏ စကားဝိုင်း
- ၁၃၂။ ရှင်ပြုအလှူတော်မင်္ဂလာ အနုမောဒနာ
- ၁၃၃။ ပါရာယနဒေသနာ
- ၁၃၄။ ဒုဂ္ဂတိဘုံသားတို့၏ အမှာစကား
- ၁၃၅။ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ နှင့်
သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့အမှတ်တရများ
- ၁၃၆။ ဝိဝါဒမူလ(၆)ပါးနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမစကား
- ၁၃၇။ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်ပြင်
- ၁၃၈။ ဝိပဿနာဂုဗ္ဗယ် တောလေးဆယ်
- ၁၃၉။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၁)
- ၁၄၀။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုရှုမြင်၍ မိမိဘဝကို ပြုပြင်ခြင်း
- ၁၄၁။ သူတော်ကောင်းသည် အားလုံးအတွက်ဖြစ်သည်
- ၁၄၂။ သူတော်ကောင်းတို့ တောင်းသောဆု
- ၁၄၃။ ဒုစရိုက်အကျိုး အဆိုးပုံရိပ်များ
- ၁၄၄။ အောင်မြင်ကြီးပွား စက်လေးပါး
- ၁၄၅။ စေတနာကောင်းလျှင် ကံကောင်းသည်
- ၁၄၆။ စိတ်ကောင်းရှိဖို့က ပထမ
- ၁၄၇။ တမလွန်ဘဝက ဆွေမျိုးများအရေး

- ၁၄၈။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၂)
- ၁၄၉။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး
- ၁၅၀။ မကျန်းမာသူများအတွက် အထူးနလုံးသွင်းတရား
- ၁၅၁။ မင်္ဂလာတရားနှင့်အညီ နိုင်ငံသစ်တည်
- ၁၅၂။ မာလုကျုပုတ္တရဟန်းအတွက် အလုပ်ပေးတရား
- ၁၅၃။ အပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း

